

[Hans Rasmussen.]

lede spørgsmålet om statsindgreb. Da var opfattelsen hos de to partier en helt anden end den, der har fundet udtryk i det forslag til folketingsbeslutning, som er til behandling i dag. Ordføreren for forslagsstillerne til det dengang fremsatte lovforslag, det ærede medlem hr. Axel Kristensen, erklærede, at man ikke kunne vente de to partiers medvirken til noget i retning af op-højelse af mæglingforslag til lov. Yderligere erklærede det ærede medlem hr. Axel Kristensen sig som modstander af tvungen voldgift i arbejdsstridigheder i al almindelighed, nemlig uden for de områder, han selv betegnede som meget snævre, og som af ham selv under debatten blev karakteriseret som vedrørende „menneskers livs-interesse i at kunne få mad, lys og varme“. Jeg tror ikke, at nogen mangler dette for øjeblikket i hele den danske befolkning.

I dag behandler vi så et forslag fra de to ærede partier om ophøjelse af mæglingforslaget til lov eller om voldgift til løsning af ganske almindelige tvistigheder, altså netop det, som de to partier for cirka et år siden tog helt afstand fra. Det nye standpunkt er jo temmelig overraskende. Jeg kan ikke tilbageholde en bemærkning om, at man nok har skævet også til de rent taktiske interesser. Jeg beklager, at man i de to partier er faldet for fristelsen til at forsøge på at slå partipolitisk mønt af en spændt og alvorlig situation. Men det er jo endnu mere beklageligt, at man ikke har gjort sig klart, at dette forsøg mere kan virke til at låse strejkesituationen fast end til at få den låst op, og det er dog navnlig det, vi alle i øjeblikket må have den største interesse i.

Nu skal jeg være den sidste til at påstå, at en storkonflikt af en sådan størrelse som den, vi for tiden har løbende, ikke er en alvorlig foreteelse for det danske samfund; og at konflikten kan give os handelsmæssige, økonomiske, produktionsmæssige og beskæftigelsesmæssige besværligheder, hersker der selvfølgelig ikke den mindste tvivl om. Når det imidlertid drejer sig om et indgreb fra statsmagten med henblik på at blande sig i det private arbejdsmarkeds løn- og arbejdsvilkår, så er det noget ganske alvorligt, som efter min opfattelse bryder med demokratiske synspunkter og med vor

indstilling i fagbevægelsen til, hvad vi forstår ved demokrati. Det ville være et vrangbillede af demokrati, når vi alle erkender, at de to parter har aktionsret i det øjeblik, de ikke kan komme til forståelse om overenskomsternes indhold, hvis lovgivningsmagten, så snart der opstår de mindste forviklinger på arbejdsmarkedet, griber ind og dikterer forholdene; det tror jeg ville være en uholdbar stilling for de to parter på arbejdsmarkedet.

Nu er det vel rigtigt, at de to partier, der har fremsat forslag til folketingsbeslutning om at bringe konflikterne til ophør, også kan henvise til fortilfælde, hvor lovgivningsmagten adskillige gange har grebet ind, både ved voldgift og også ved at ophøje forkastede mæglingforslag til love. Selv om en sådan fremgangsmåde har været anvendt, er der jo ingen, der siger, at lovgivningsmagten stadig er bundet til at bruge en sådan fremgangsmåde. Jeg er én af dem, der tror, at en sådan barnepigetjeneste i høj grad har været til skade for den ansvarstøelse, som de to parter på arbejdsmarkedet må have, når der skal træffes beslutning om de forhandlede resultater. Hvis forholdene virkelig skulle udvikle sig på den måde, at ingen løber nogen risiko ved at få forkastet et mæglingforslag, kan man så forlange, at de, der skal tage stilling til mæglingforslag, gør det med den ansvarsbevidsthed, både over for sig selv og deres familie, som nu engang er påkrævet? Jeg vil ingenlunde påstå, at lovgivningsmagten helt skal se bort fra en farlig udvikling på arbejdsmarkedet, der kan være skadelig for samfundet som helhed, men det er dog min opfattelse, at lovgivningsmagten selv allerede har truffet foranstaltninger om arbejdernes afstemningsforhold over for mæglingforslag, idet lov om mægling i arbejdsstridigheder foreskriver, at for så vidt der ved urafstemning ikke er mindst 75 pct. stemmedeltagelse, skal en inden for det pågældende forbund kompetent forsamling supplere stemmetallet op hertil. Det er en afstemningsregel, som kan gøres til genstand for stærke drøftelser, men det må være rigtigt, at hvis de enkelte lønarbejdere ikke selv finder interesse i at komme frem og deltage i noget så vigtigt som deres økonomiske vilkår, ofte for flere år frem i tiden, så må andre kunne